

Notat - No.17 – Huset for Bæredygtig Handling

Sagsnavn: Budget 2026-29
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-24
Skrevet af: Søren Degn-Pedersen
E-mail: Soren.Degn-Pedersen@randers.dk
Forvaltning: Udvikling, Miljø og Teknik
Dato: 6. august 2025
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet 2026-2029)

Primo 2023 tog bæredygtighedsudvalget initiativ til at etablere et verdensmålshus centralt i Randers by. Formålet var at skabe et åbent og levende fællesskabshus, hvor bæredygtighed, socialt engagement og cirkulær økonomi smelter sammen og danner rammerne for læring, udvikling og fællesskab. Huset er skabt som et samlingspunkt for både borgere, erhvervsliv og kommunale aktører – et sted, hvor forskelligheder mødes, og hvor samarbejde på tværs af sektorer bidrager til at formidle og handle på bæredygtighed i bredeste forstand, og hvor alle forvaltninger har mulighed for at formidle viden og være katalysatorer for handling på de forskellige verdensmål.

I dag er No.17 etableret som et treårigt projekt med udløb i sommeren 2026. Der skal derfor i budget 2026-2029 tages politisk stilling til, om der ønskes prioriteret de nødvendige økonomiske midler til at No.17 kan videreføres.

Hvad er No.17?

- **En dynamisk platform for grøn omstilling og sociale fællesskaber:** No.17 danner ramme for mangeartede aktiviteter, forbinder klima, socialt ansvar og sundhed. Her skabes synergier mellem erhverv, frivillige, borgere og kommunale afdelinger, og derved nye fællesskaber, til understøttelse af den bæredygtige udvikling i Randers Kommune.
- **Effektiv udnyttelse af byens kvadratmeter:** Byområder dækker kun 3 % af Jordens landareal, men står for en betydelig andel af verdens CO₂-udledning. Det er derfor vigtigt at udnytte de eksisterende kvadratmeter bedst muligt – både til gavn for klimaet, men også for at skabe aktiviteter og liv i midtbyens gader.

Lokalerne bliver brugt på tværs af kommunens fagområder og af eksterne aktører, hvilket skaber en spændende synergi i huset. Det er muligt for alle at booke lokalerne og invitere omverdenen ind til aktiviteter og videndeling om verdensmålene.

- **Mødested for mange målgrupper:** No.17 åbner op for, at borgere, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og foreninger mødes og skaber fælles handling. Det betyder, at sociale, sundhedsmæssige og klimamæssige indsatser ikke står alene, men integreres i hinanden. Her møder man nye perspektiver og bliver præsenteret for viden og løsninger, man ellers ikke ville have opdaget. Huset formidler kompleks viden gennem kunst, interaktive udstillinger, workshops og åbne bredt favnende fællesskaber.

Faste aktiviteter og arrangementer

Siden januar 2024 er lokalerne i No.17 blevet booket 312 gange, hvoraf 215 er booket af eksterne brugere som foreninger, borgere og virksomheder og 97 af interne kommunale medarbejdere. No.17 har det brede fundament, da flere direktørområder byder ind og skaber aktiviteter og formidling i huset, hvilket også vil være forventningen såfremt tilbuddet besluttet videreført. Huset er i evig forandring og pt. er der følgende faste aktiviteter i huset:

- **Genskabet:** Et område i huset hvor fokus er på direkte genbrug og levestidsforlængelse af tøj og ting, og der cirkuleres pt mellem 300-500 kg tøj pr måned. Genskabet danner ligeledes rammen om et fællesskab af cirka 15 faste frivillige, der løbende ordner området i samarbejde med Affald og Genbrug.
- **Vejledning/Jobsøgning:** Hver onsdag tilbyder Center for job og rekruttering vejledning til ledige, jobskiftere samt til virksomheder i rekrutteringsprocesser. Medarbejderne vejleder i gennemsnit 15-30 borgere hver onsdag i huset.
- **SprogCafé:** Frivillige hjælper nytilkomne med at lære det danske sprog og kulturforståelse.
- **Fødekedden:** Et madspildsprojekt med 20 frivillige, der dagligt støtter cirka 150 mennesker med overskudsmad fra lokale supermarkeder. De sorterer hver dag fødevarer i lokalerne og har ligeledes et køleskab i No.17, hvor alle kan hente overskudsmad.
- **KreaKlubben:** En kreativ gruppe, der hver tirsdag, inviterer andre ind i arbejdet med genbrugsmaterialer og fremmer værdien af bæredygtig kreativitet.
- **Hjemmeundervisning:** Hver fredag mødes forældre og underviser børn med skoleværing. De får adgang til materialer, fællesarealer og sociale aktiviteter med andre unge i samme situation.
- **Åben Rådgivning:** Hver onsdag mødes socialområdets åbne rådgivning med byens borgere, særligt personer med handicap, for hyggeligt samvær og vejledning. Beliggenheden nær buskudepunktet, gør det tilgængeligt for flere.
- **Huset Tværs og SAM-foreningen:** Torsdage er dedikeret til kreativt og socialt samvær for byens borgere.
- **Lær at affaldssortere:** Hver onsdag eftermiddag kan byens borgere få vejledning i korrekt affaldssortering. Her benyttes udstillinger og interaktive undervisningsmateriale for visuel forståelse.
- **Iværksættercafé:** Sidste tirsdag i måneden tilbyder Business Randers sparring for iværksættere.

Øvrige aktiviteter

Ud over de faste aktiviteter bliver huset løbende booket og brugt til:

- **Udstillinger og events:** Løbende arrangementer om bæredygtighed og borgerinddragelse med temaer som, affaldsminimering, ren Randers, biodiversitet, skovrejsning, rygestop, tekstilaffald og kommunens energistrategi, Flodby/flodbad mm.
- **Netværksmøder og foreningsnetværk:** Foreninger og selvstyrende grupper mødes for at drøfte emner under verdensmålene og for at samarbejde på tværs.

- **Uddannelsesinstitutioner:** Lokalerne bruges til undervisning og workshops, der kobler bæredygtig praksis med uddannelse. Udskolingselever benytter huset til at opnå viden om bæredygtighed i skolernes individuelle temauger.

Desuden laves der også aktiviteter af medarbejderne tilknyttet huset, forskellige afdelinger i den kommunale organisation og i høj grad af foreninger og borgere i byen. Eksempler på enkeltstående aktiviteter i No.17:

- Loppemarkeder
- Dødscafé
- Krea for de mindste
- Bæredygtig gaveindpakning
- Lav eventyr dyr
- Smykkecafé
- Byg insektboer og mejsekasser
- Klimadage
- Julehjælp og julemarked
- Kunstfest i børnehøjde
- Klimavenlige madpakker
- Lav din egen lanterne eller lampe
- Fællesspisning og salsa
- Bytteplantedage
- Halloweenpynt af genbrugsmaterialer

Klimabutikken i No.17

For at understøtte lokale virksomheder og skabe et springbræt for flere aktører til at etablere sig i midtbyen, tilbydes der i No.17 mulighed for at leje kvadratmeter i huset. Kravet til iværksætterne er, at produkterne skal være udviklet med bæredygtighed for øje – hvad enten det handler om social ansvarlighed, cirkulær økonomi eller andre grønne tilgange.

Virksomheder kan leje en stand og afprøve salget af produkter, der enten er opstået som et overskud fra kerneforretningen eller er skabt uden adgang til en fast fysisk salgsplads. På den måde åbner Klimabutikken et rum for at teste nye idéer og afsætningskanaler – midt i Randers.

Vision for Fremtiden

Såfremt No.17 videreføres – og eventuelt får tildelt varige midler og gøres til et permanent tilbud – kan det fortsætte som et knudepunkt for bæredygtig udvikling og borgerinddragelse i byens centrum. I huset kan vi sammen:

- Styrke eksisterende og nye samarbejder
- Tilbyde flere aktiviteter for borgere i alle aldre og målgrupper
- Være et centrum for læring og innovation inden for bæredygtighed i bred forstand
- Bidrage til byens grønne puls og sociale sammenhængskraft

Økonomisk ramme

I projektperioden har No.17 været midlertidig finansieret af midler prioriteret inden for den eksisterende samlede økonomiske ramme i Udvikling. Miljø og Teknik samt puljemidler fra Nordea-fonden.

De forventede årlige driftsudgifter for huset – baseret på udgiftsniveauet i 2024, men med forbehold for ændringer i forbindelse med forhandling af ny lejekontrakt – fordeler sig som følger:

1. Husleje og faste udgifter (el, vand, varme, rengøring): 400.000 kr.
2. Årlige forbrugsmaterialer og øvrige driftsomkostninger: 50.000 kr.
3. Omkostninger til aktiviteter (oplæg, maskiner, materialer, arrangementer mv.): 50.000 kr.
4. Personaleomkostninger: 1.200.000 mio. kr.
Dækker bl.a. Bemanning i åbningstiderne, koordinering af husets brug, understøttelse, udvikling og facilitering af aktiviteter og netværk, udvikling/ skabelse af udstillinger og samarbejde med resten af organisationen herom, modtagelse af eksterne gæster med oplæg, kommunikation (både fysisk og på sociale medier). Ressourcetræk svarende til 2 årsværk.

Affald og Genbrug vil årligt afholde udgifter for 400.000 kr. i forbindelse med husets anvendelse til oplysning, vejledning og handlingsorienterede aktiviteter om affaldsminimering, sortering og cirkulær adfærd. Beløbet dækker afdelingens andel af driftsomkostninger til arealer, faciliteter og aktiviteter med affaldsfagligt fokus.

Den samlede årlige driftsudgift for huset udgør 1,7 mio. kr. Med Affald og Genbrugs bidrag fratrasket vil det resterende finansieringsbehov udgøre 1,3 mio. kr. årligt, hvis tilbuddet skal videreføres.